

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 207/05-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. augusta 2005 predbežne prerokoval sťažnosť RSDr. J. H., bytom S., zastúpeného advokátom JUDr. M. M., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. MA-5 C 46/00, (pôvodne vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 5 C 46/00) a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť RSDr. J. H., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júla 2005 doručená sťažnosť sťažovateľa RSDr. J. H. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. MA-5 C 46/00 (pôvodne vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 5 C 46/00).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal v júni 2003 Okresnému súdu Malacky dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 20. marca 2003 sp. zn. 9 Co 476/02.

Podľa sťažovateľa *„v predmetnej veci bol vykonaný jediný úkon voči žalobcovi, a to výzva na zaslanie dokladu o podaní dovolania na pošte zo dňa 13. 4. 2005 od Okresného súdu Bratislava IV ako právneho nástupcu Okresného súdu Malacky (...).*

Ku dnešnému dňu konanie o dovolaní prebieha už vyše 2 roky a zatiaľ nemáme vedomosť o predložení veci Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (...)“.

Sťažovateľ preto podal 2. mája 2005 predsedovi okresného súdu sťažnosť, ktorou namietal zbytočné prietahy v predmetnom konaní na okresnom súde. Na jeho sťažnosť mu predseda okresného súdu neodpovedal.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd jeho sťažnosť prijal a po predbežnom prerokovaní v senáte vydal nasledovný nález:

„Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovuje, že postupom Okresného súdu Malacky a Okresného súdu Bratislava IV v konaní o dovolanie veci pod sp. zn. MA-5 C 46/00 boli porušené nasledovné základné práva a slobody:

Právo na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Právo na spravodlivé súdne konanie v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach a základných slobodách zo dňa 4. 11. 1950.

Podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona NR SR č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v platnom znení Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu Bratislava IV v konaní vo veci pod sp. zn. MA-5 C 46/00, aby vo veci konal podľa zákona č. 99/1963 Zb. o občianskom súdnom konaní (Občiansky súdny poriadok).

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi RSDr. J. H., bytom S. primerané finančné zadostučinenie vo výške 365.000,- Sk (slovom: tristošesťdesiatpäťtisíc slovenských korún) a náhradu trov právneho zastúpenia (zatiaľ) vo výške 5 300,- Sk za 2 úkony právnej pomoci podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané

oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa názoru ústavného súdu možno hovoriť aj vtedy (okrem prípadov uvedených v stabilizovanej judikatúre), ak namietaný postup, resp. nečinnosť orgánu verejnej moci (v posudzovanom prípade ide o okresný súd v dovolacom konaní, ktorý je povinný adjustovať a predložiť spis dovolaciemu súdu) prestali alebo nečinnosť bola nahradená zákonom predpokladaným úkonom skôr než sa podala sťažnosť, pričom nie je žiaden predpoklad, aby napadnutý orgán verejnej moci, v tomto prípade okresný súd, mohol pokračovať v namietanom porušovaní označeného základného práva.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na ustanovenie § 240 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého je okresný súd tým súdom, kde účastník musí podať dovolanie. Podľa § 241 ods. 4 OSP súd prvého stupňa vyzve toho, kto podal dovolanie, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné dovolanie alebo dovolanie, ktoré neobsahuje náležitosti podľa odseku 1, v určenej lehote doplnil alebo opravil. Ak sa aj napriek výzve súdu v lehote desiatich dní dovolanie neopraví alebo nedoplní, predloží súd prvého stupňa dovolanie na rozhodnutie dovolaciemu súdu. Túto činnosť prvostupňového súdu ústavný súd považuje za súčasť postupu všeobecných súdov pri zabezpečení základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto takou činnosťou alebo nečinnosťou pri plnení povinnosti podľa § 241 ods. 4 OSP môže dôjsť aj k porušeniu základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov. K porušovaniu však dochádza len počas nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti prvostupňového súdu. Ak prvostupňový súd vec (dovolanie) predloží dovolaciemu súdu, končí možné porušovanie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov pri príprave dovolacieho konania postupom okresného súdu. Predložením veci dovolaciemu súdu sa definitívne splnili procesné povinnosti prvostupňového súdu v rámci konkrétneho dovolacieho konania. Takéto povinnosti prvostupňovému súdu vo veci toho istého dovolania už pojmovovo neprichádzajú do úvahy.

Zo spisu všeobecného súdu, vyjadrenia predsedu okresného súdu a obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľ podal 25. júna 2003 Okresnému súdu Malacky dovolanie proti rozsudku krajského súdu.

Okresný súd predložil spis na rozhodnutie o dovolaní Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) 16. mája 2005.

Ústavný súd ďalej zistil, že sťažovateľ v podaní označenom ako „*Spätvzatie dovolania*“ z 20. mája 2005 adresovanom najvyššiemu súdu okrem iného uviedol:

„Dňa 12. 5. 2005 bol Okresným súdom Bratislava IV. pracovisko Malacky predložený Najvyššiemu súdu SR súdny spis, spis. zn. MA 5 C 46/00 (ako Spr. 2085/05) v dôsledku podaného dovolania.

Uvedené dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 9 Co 476/02 zo dňa z 20. 3. 2003 v plnom rozsahu a s okamžitou platnosťou ruším a beriem späť.“

Sťažovateľ teda v čase, keď podával sťažnosť ústavnému súdu, vedel, že z dôvodu podaného dovolania bol už spis predložený okresným súdom na rozhodnutie najvyššiemu súdu (nie ako tvrdil v sťažnosti) a navyše podaním z 20. mája 2005 vzal dovolanie proti rozsudku krajského súdu v celom rozsahu späť.

Najvyšší súd uznesením zo 17. júna 2005 sp. zn. 2 Cdo 98/2005 konanie o dovolaní zastavil a 6. júla 2005 vrátil spis okresnému súdu.

Vychádzajúc z týchto zistení, ako aj opierajúc sa pritom i o konštantnú judikatúru ústavného súdu pri uplatňovaní základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 55/02, II. ÚS 138/02, II. ÚS 139/02, IV. ÚS 188/03) ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti poskytuje ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru iba vtedy, ak bola

na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k porušeniu označených práv došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažnosti sťažovateľa ústavnému súdu (6. júla 2005) už nemohol v konaní vedenom pod sp. zn. MA-5 C 46/00 žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh dovolacieho konania, prípadne priet'ahy v ňom.

Z týchto dôvodov bolo potrebné sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd na záver podotýka, že sťažnosť mohol odmietnuť aj pre jej neprípustnosť.

Z obsahu sťažnosti a jej prílohy vyplýva, že sťažovateľ síce pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podal podľa ustanovenia § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov 2. mája 2005 sťažnosť predsedovi okresného súdu, ústavný súd však nepovažuje za vyčerpanie tejto možnosti podľa citovaného ustanovenia sťažnosť sťažovateľa doručenú okresnému súdu 2. mája 2005, po podaní ktorej bola už (6. júla 2005) podaná sťažnosť ústavnému súdu, ak navyše sťažovateľ, zastúpený advokátom, nepredložil ústavnému súdu stanovisko okresného súdu k tejto sťažnosti.

Ústavný súd podotýka, že v danom prípade sťažnosť podaná okresnému súdu 2. mája 2005 je iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným priet'ahom vo veci samej.

Vzhľadom na to, opierajúc sa aj o svoju judikatúru (napr. IV. ÚS 278/04, IV. ÚS 306/04), mohol sťažnosť sťažovateľa odmietnuť i so zreteľom na nesplnenie tejto podmienky konania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutia ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy (rozhodovanie o prikázaní, aby ten, kto tieto práva lebo slobody porušil, vo veci konal a rozhodovanie o primeranom finančnom zadosťučinení) sú viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2005